

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Rumena nevarnost.

V zadnjih letih je industrijski razvoj Japonske navzlic hudi svetovni gospodarski krizi zavzel tako nagel razvoj, kakršnega ni nihče pričakoval. V velikih evropskih in ameriških industrijskih državah so zaradi japonske konkurence na svetovnem trgu postali že sila nemirni ter že povsod razmišljajo o zaščitnih ukrepih proti uvozu japonskega blaga. Japonska je razpredla svoje trgovske mreže že po vsem svetu in v gotovih predmetih docela onemogočila evropski in ameriški izvoz. Največja prednost v boju za svetovni trg je Japonski nizka cena njenega blaga. Že se govori o možnosti carinske vojne proti Japonski, ki pa od svoje strani grozi, da zapre meje za evropsko in ameriško blago.

Japonska izvažata danes že več bombažnih tkanin kakor Anglija. V pičlih šestih letih je svojo proizvodnjo umetne svile že tako zgradila, da bo v kratkem stopila v tej panogi na drugo mesto takoj za Zedinjene države. Pri japonski umetni svili pa ne gre morda za manjvredno blago, temveč za blago, ki zdrži vsako konkurenco. Tekstilna industrija je danes na Japonskem najvažnejša industrijska panoga, Japonska sama izdeluje razne tekstilne stroje, proizvodnja sama je sijajno organizirana. Za vse industrijske panoge obstojajo posebni znanstveni zavodi in samo pri enem teh zavodov, ki je največji, je zaposlenih okrog 400 znanstvenikov in proračun tega zavoda znaša letno okrog 20.000 šilingov.

Tekmovanje japonskega blaga omogočujejo predvsem izredno nizke delavske plače. Japonski rudar dobiva dnevno okoli 1.30 šil., delavka v tkalnicah 1.20, delavec v tvornici papirja 2.50 šilinga. Mladoletne delavce in delavke pa plačujejo po 20—30 grošev na dan. Kljub izredno nizkim plačam pa med delavstvom ni opazati nezadovoljstva, na eni strani zaradi tega, ker so delavci veseli, da so zaposleni, na drugi strani pa, ker je tudi življenje na Japonskem zelo poceni. Japonske tovarne so najmoderneje urejene in ves aparat proizvodnje je izredno racionalno zgrajen. Razvoj japonske industrije se tudi v zadnjem času ni ustavil, še vedno se naprej ustanovljajo nova velika industrijska podjetja, zlasti za one panoge, glede katerih je Japonska navezana še na uvoz.

Če hočemo dobiti približno sliko japonskega industrijskega razvoja, moramo upoštevati, da se je število tvornic, ki zaposlujejo več kot deset delavcev, povečalo od 9234 v letu 1904 na 30.834 v letu 1930. Kako naglo se dviga japonska industrijska proizvodnja v zadnjih letih, se razvidi iz dejstva, da se je japonska industrijska proizvodnja po svetovni vojni potrojila in da japonske tovarne v zadnjih letih izdelujejo trikratno večjo količino blaga kot v letu 1913.

Tako v Evropi, kakor tudi v Ameriki se bojijo, da se bo pri nadaljnjem naglem razvoju industrije Japonske središče svetovnega gospodarstva, ki je že mnogo let pred vojno prešlo iz Evrope na Ameriko, kmalu premaknilo na Daljni vzhod. Japonska s svojo gospodarsko tekmo ne ograža samo evropskih držav in Anglije, marveč tudi Ameriko. Nagli razvoj japonskega gospodarstva pa ne predstavlja samo nevarnosti v gospodarskem pogledu, temveč tudi v političnem. To potrjujejo dogodki zadnjih let, ko smo videli, da išče Japonska tudi nove zemlje in zato grabi po Mandžuriji.

Grozeča japonska nevarnost je svet spomnila na davno proročanje o „rumeni nevarnosti“. Da je tovrstna vojna najnevarnejša in tudi najtežjih posledic, je nedvomno, ker trajno izpodkoplje živlensko podlago tisočim in tisočim delavskim družinam v Evropi in s tem oslabi vse ostale sloje. Najtežja posledica trajne gospodarske vojne je splošno obubožanje prebivalstva. Dočim je Evropa obubožala ob gospodarskem tekmovanju Amerike zadnjih desetletij skoroda do izkrvavitve, grozi sedaj taista usoda Ameriki.

Grozeča gospodarska nevarnost s strani Japonske kaže nadalje ozko medsebojno navezanost posameznih narodov in držav, ki je državne meje, carinske ovire, prepovedi ne morejo razveljaviti: Ob trdem in neplačanem delu sovjetskih delavcev v ogromnih ruskih gozdovih trpijo vsi evropski kmetje-posesniki gozdov, ob skromnem življenju japonske delavske množice so obsojeni v uboštvo tisoči delavcev v Evropi in Ameriki.

Za izgubljeno spoštovanje.

Narodi v svetu so se naveličali svobodenjaštva, ki jim je postavilo na oltar človeka-poeidca in mu žrtvovalo vse bogastvo človeških rok in človeškega duha. Po novih, lepših vzorih hrepenijo danes ljudstva. Že to hrepenenje na sebi je pričetek zopetnega ozdravljenja. Ni pa svet še dojel zadnjega vzroka sodobnih neprilik in noče še slišati o duši in duhu, o nadnaravnem živlenskem cilju. Zato jadra iz enega zla v drugo; v boljše vize in fašizem. Ni več na njunem žrtveniku posameznik kot doslej, marveč narod. Človek pa je njima le mrtva stvar, ki naj kot suženj služi državi, ali kvečjemu neko iz plemena in krvi razvito bitje, a brez duše in Boga. Na tej poti iščejo vlade pretežne večine evropskih narodov izgubljeni ugled in spoštovanje svojih državnih organizacij. So sicer med razvojem posameznih narodov raznolike posebnosti, odgovarjajoče svojstvenosti in zgodovini posameznih narodov, a kljub posebnostim povsod je isto jedro in ista osnovna smer.

Pač, še tretji vzor vstaja — zastavila si ga je naša država in njena vlada ga pojmuje sledeče:

Krščanska država hočemo biti. Ne država, ki si v trdi borbi s Cerkvijo izsili več ali manj ugoden konkordat (pogodbo s Cerkvijo) glede cerkvenega in državnega vpliva na narodno življenje, marveč država, ki hoče dati Bogu prostovoljno, kar je njegovga, in ohraniti, kar je njenega. Krščanska država je tista, ki nadrejuje duhovne vrednote materialnim (gmočnim) in ki resnično ščiti obči blagor ter ga predpostavlja blagostanju posameznih državljanov. Krščanska država je tista, ki ščiti družino in stan in ki skuša svoj narod učleniti v družino narodov in ga ne priključiti eni ali drugi skupini narodov, ki zanikuje najvišjo organizacijo družine vseh narodov.

Krščanska stanovska država hočemo biti. Ne samo navadna organizacija brez pravega

in pristnega življenja, marveč živ organizem narodnih stanov, udov narodnega telesa, ki ga je svobodnjaški in razredni boj raztelesil in popačil. Stanovi naj bodo v tej novi državi medsebojno zvezani po cilju občega, narodnega blagorja. Prepričanje, da je gospodarsko udejstvovanje samosvoje s svojimi zakoni in pravili ter brez vsake vezi s kulturnim in verskim izživljanjem naroda, se mora v stanovski državi umakniti bolj živlenskemu pojmovanju, da je duhovno, duševno in telesno izživljanje človeka in naroda medsebojno povezano in medsebojno odvisno in da ne more eno uspevati brez drugega.

Krščanska stanovska in nemška država hoče končno biti Avstrija. Taki državi ne sme biti narod zgolj sad plemena in krvi, marveč živo, rastoče telo. Narod, ki goji ljubezen do lastne svojstvenosti, a se noče nadrejevati nad druge narode in se pred njimi zapirati, more edino biti njen nositelj. Tak narod mora gojiti spoštovanje tudi do ostalih narodov in se mora učlenjevati kot eden član v veliko družino vseh narodov v svetu. **Končno mora tak narod spoštovati tudi tujerodne manjšine v svoji državi in jim zajamčiti vse pravice samostojnega narodnega življenja.**

Resnično občudovanja vredni vzori! Potrjuje jih kancler s svojo izjavo: „Ne gre pri nas za dnevna politična vprašanja, marveč za slednje svetovno-nazorne zadeve.“

...Države so se narodom odtujile in ne brez lastne krivde zaigrale pri njih zadnji kos ugleda, da jih narodi danes često celo že prezirajo v njihovi stiski in potrebi. Ni se do danes iskalo državljanske zavesti z ljubeznijo in uslužnostjo, le s trdo postavo, kruto silo in kvečjemu še s prazno besedo o očetnjavi ali državno himno. Država, ki si hoče izgubljeno spoštovanje priboriti na plemenit in človeka vreden način, pa je že zgolj iz tega svojega stremljenja vredna zvestobe svojih državljanov.

Sodba v Lipskem. V procesu zaradi požiga nemškega parlamenta je državno sodišče razsodilo. Van der Lubbe je zaradi veleizdaje v zvezi s požigom parlamenta obsojen v smrt na vešalih, komunistični poslanec Torgler in bolgarski komunisti so oproščeni. — Nizozemska vlada je vložila prošnjo za pomilostitev Van der Lubbeja. Dimitrova je moskovska vlada imenovala za univerzitetnega profesorja, a on se z ostalimi oproščenci še vedno nahaja v zaporu. — Sodba javnosti ni presenetila; vprašanje, kako bi mogel en sam človek zažgati ogromne poslopje na več krajih istočasno, je ostalo nerešeno — vsaj za dobo narodnih socialistov.

Nemčija bo morala v Ženevo. Francija je nemške predloge glede razorožitve zavrnila, ker smatra razorožitveno vprašanje za mednarodno, ki se more obravnavati samo v Društvu narodov. Neposredna pogajanja med Francijo in Nemčijo bi pomenila ukinitvev Društva narodov in prekinitvev vezi Francije s Poljsko in Malo antanto. Razgovori med obema državama se bodo sicer nadaljevali, a z namenom, da se Nemčija zopet vrne v Ženevo.

Imejmo več otrok! V Italiji se je na pobudo Mussolinija ustvaril močan pokret za pomnožitev potomstva, vrši se širokopotezna akcija pod geslom „Imejmo več otrok!“. Dan

pred božičem je Mussolini sprejel 22 najrodovitnejših mater iz vse Italije. Novo italijansko gibanje je razumljivo, če si predočimo, da se je minulo leto rodilo v državi 10.193 otrok manj od predlanskega in 42.721 manj kot leta 1931. Italijanski narod izumira in listi svarijo pred dnevom, ko bo Italija imela dovolj zemlje, a premalo ljudi.

Italijanske težave z Albanijo. Italija je odpovedala Albaniji stomilijonsko posojilo, ki ga je odobrila že pred leti. Vzrok odpovedi je polahno odmikanje Albanije izpod italijanskega jarma. Italijansko varuštvo je Albance samo utrdilo v želji po samostojnosti in neodvisnosti, država skuša urediti odnose do Jugoslavije in sklepa trgovinske pogodbe tudi proti volji Rima. Čuje se, da se bavi italofilski kralj Zogu z mislijo odstopa. — Italijanska diplomacija se sedaj trudi, da popravi ta poraz.

Mladi državi — Jugoslavija in Čehoslovaška. Slovanski rod je mlad in zdrav, zato raste njegovo število in njegova moč od leta do leta. Čehoslovaški narod je štel pred 10 leti 9 milijonov in je tekom desetletja narasel za cel milijon, da šteje danes skoro 10 milijonov ljudi. Nemcev je bilo pred desetletjem 3.1 milijona in so narasli do danes na 3.2 milijona, torej relativno nazadovali. Jugoslavija šteje po štetju iz l. 1931 13.934.038 prebivalcev in je do danes nedvomno prekoračila 14 milijon. — Te številke povedo več kot še tako veliki politični uspehi prebrisanih diplomatov.

Politični drobci: Rumunski ministrski predsednik Duca je bil umorjen. Bojijo se nemirov. — Prebivalci portugalske republike so svoječasno glasovali, naj se uredi državo kot stanovsko državo na osnovah papeževe okrožnice. Vlada je sedaj izdala prvih šest tozadevnih odredb, katerih najzanimivejša je odredba o ustanovitvi ljudskih domov, ki naj ljudstvo uvajajo v poklicno-stanovsko organizacijo. — Dne 21. januarja obišče bolgarski kralj rumunsko kralja Karola. Med obema državama so v teku pogajanja za ureditev vseh spornih vprašanj. — V Zagrebu sta se sestala jugosl. zunanji minister Jevtič in grški ministrski predsednik Maksimos. Jugoslovanski kralj in kraljica sta bivala več dni v Zagrebu in se nahajata sedaj v Sloveniji. — Avstrijski državni proračun za l. 1934 je sprejet. Tekom januarja poseti Dunaj italijanski državni tajnik za zunanje zadeve Suvich. Njegov poset obeta razjasnitev podonavskega vprašanja. Prihodnjega leta so delavske zbornice samo prehodno še v veljavi. Za komisarja celovške

zbornice za delavce in nastavljenca je imenovan višji vlad. svet. dr. Deu in kot njegov namestnik vladni komisar dr. Rudan O.

Pismo avstrijskih škofov.

V nedeljo pred sv. večerom je bilo z vseh prižnic po cerkvah naše države prebrano pastirsko pismo naših škofov, ki je po svoji vsebini zelo bogato in vsebuje mnogih važnih načelnih momentov.

V začetku prosijo in svarijo škofje vse vernike zlasti pa mladino, naj se zopet povrne k zaupanju in pokorščini do avtoritete in pomaga preroditi državo v novem duhu. „Imejmo vsi zaupanje v našo vlado in ji vsak po svojih močeh pomagajmo pri njenih mirovnihih namelih in težnjah. Že sedaj lahko pokaže na celo vrsto blagoslova polnih dejanj, ki utrjujejo blaginjo domovine.“ Nato hvali pastirsko pismo ukrepe zvezne vlade, tako na gospodarskem, kakor tudi na prosvetnem in varnostnem polju, iz njih se očituje velika težnja: zopetno pokristjanjenja vsega javnega življenja in mirno sožitje med cerkvijo in državo v blagor vseh.

Dalje govori pismo tudi o zunanji politiki vlade in pravi, da stoji Avstrija danes v središču svetovnega interesa kot vzor in primer krščanskega državnega reda in prave mirovne politike.

Veliko pozornost posveča pismo tudi narodnemu socializmu, do katerega zavzema načelno stališče na podlagi štirih temeljnih resnic: 1. Človeštvo je edinstvena družba, zgrajena na pravičnosti in ljubezni. Zaradi tega obsojamo narodno-socialistično rasno (plemensko) blaznost, ki vodi in mora privedi do plemenskega sovraštva in do sporov med narodi.

Zaradi tega obsojamo nekrščanski sterilizacijski zakon, ki stoji v nasprotju z naravnim pravim in katoliškim krščanstvom. 2. Pravi krščanski nacionalizem je od Boga hoten in ga visoko ceni tudi Cerkev, kajti ljubezen do lastnega naroda in navezanost na domovino sta utemeljeni v človeški naravi. Zaradi tega pridigujemo čednost krščanskega patriotizma, obsojamo izdajstvo domovine in obsojamo radikalni rasni protizidovski pokret. 3. Narod in država sta različna in država je nad narodom. Zaradi tega obsojamo ekstremna narodnostna načela, branimo zgodovinske pravice naše domovine in pozdravljamo gojitev avstrijske misli. 4. Nad

vsem nacionalizmom pa stoji vera, ki ni nacionalna, ampak nadnacionalna. Vera lahko prekvasi vsak narod. Toda vera ni omejena na posamezne narode, ampak je poklicana, da prinese vsem narodom odrešenje in jim pomaga do boljšega življenja na zemlji. Zaradi tega obsojamo vse ideje in stremjenja, ki bi vodila do kakšne nacionalne stranke in naposled celo do javnega preloma s katoliško Cerkvijo.

Na koncu prosijo škofje vernike, naj nikar ne nasprotujejo vladi niti javno niti tajno, ampak naj jo zaupno in krepko podpirajo.

Nova bremena.

Na zasedanju deželnega zbora tik pred božičnimi prazniki je prišla v pretres najkočljivejša točka celotnega deželnega proračuna: deželne finance, o katerih je poročal inž. Schumy. Opozoril je na možnosti, da v tekočem letu ne bo več dosežena stara višina davkov in da se bodo skrčili tudi drugi deželni dohodki, kar bi ogrožalo celotni deželni upravni in šolski aparat.

Nato je inž. Schumy v imenu finančnega odbora predložil predlog o zvišanju davka na žito, moko in vino. Uvodno je potrdil, da bo novi davek težko prizadel celotno deželo, vendar je brezpogojno potreben za vzdržanje avtonomne deželne uprave. Predlog, ki je bil od dež. zbora (z izjemo poslancev Koroške slovenske stranke in Heimatblocka) z glasovi krščanskih socialcev, Landbunda in socialdemokratov sprejet, se glasi: Na hektar z ržjo in pšenico posejane zemlje se bo na zemljiški davek pobirala doklada 7 šilingov, obseg posevke posameznih posestnikov določijo občine. Na uvoženo rž in pšenico se bo pobiral davek 4 grošev na kg pri uvozu in še 2 groša za mletev in pražnjo, izdelki iz teh pridelkov bodo obdavčeni s 5 oziroma 6 groši.

Zanimiva je bila sledeča debata o novopredlaganih bremenih: Landbund, ki nosi kot najmočnejša meščanska stranka odgovornost za deželno gospodarstvo, se je zagovarjal z ogroženim finančnim položajem in smatra novi davek za edini izhod iz gospodarske zagate. Na očitek zastopnika Heimatblocka, da bi zastopniki Landbunda najbrže drugače govorili, če ne bi nosili polne odgovornosti za položaj dežele, je Landbund moral molčati. V istem smislu so se izjavili tudi socialdemokrati, katerim je novi davek nujnost, četudi najtežje prizadene one sloje, ki morajo živež kupovati. Krščanski-socialci so se izjavili, da so sicer

PODLISTEK

Datelji.

Spisal Ivan Cankar.

Ko sem bil dovršil drugo šolsko leto, so me napravili za ministranta. Še zdaj se mi zdi, kakor da mi je prepojil srce in dušo tisti omamni vonj po žlahtnem kadilu. Bil sem očiščen, vseh grehov za zmerom odvezan, oltarju samemu posvečen. Nikoli poprej in nikoli pozneje nisem bil tako miren in srečen kakor v tistem blagoslovljenem letu.

Ob novi maši, ki jo je stregel mlad in lep gospod, sem služil za malega ministranta. Prenašal sem debelo evangelijsko knjigo. Pot mi je lil curkoma po vročih licih. Truden nisem bil toliko, toda lačen. Takrat smo živeli ob koruznem močniku. Jaz pa sem imel bistre, vsega lepega željne oči in bogate sanje.

Po maši se je okrenil mladi gospod in se je sklonil k meni, ker sem bil majhen.

„Na, še ti!“ — In dal mi je svetel groš, čisto nov. Do tiste ure nisem še nikoli imel groša v rokah. O veliki noči ali o Božiču sem imel krajcar, imetje, s katerim sem natanko in skrbljivo ugibal, kaj bi z njim. Groš je bil bogastvo daleč onkraj ciljev in sanj. Da se sanjati o zlatih gradovih, da o samih nebesih, o grošu ne.

Prva misel v presilnem zavzetju je bila: „Teci k materi... mati se sama razjoka ob tolikem čudežu.“

Stopil sem iz zakristije na sončno cesto. Tam, vse vrog cerkve in še globoko pod klanec so se vrstile stojnice druga za drugo. Bahavo obložene so bile z vsemi sladkostmi tega

sveta. Bele platnene strehe se veselo poirfojavale v toplem vetru. Kaj vse je bilo tam! Človek poželi si, vzemi! Pomaranče, rumene in sočne kakor o Veliki noči, piškoti, bonboni vseh vrst, beli, rumeni, rdeči. Kam bi posegla ta uboga roka. V veliki škatlji so bili dateljni. Svetili so se rosni, vabili so, temnobakreni, zavedljivi, pregrešni. Kakšni so pač datelji v ustnih?

„Saj imaš groš! Saj je tvoj ta groš, ki ga tiščiš v pesti!“

Sklonil sem se kakor pod udarcem. Ko sem se ozrl plah, ni bilo nikogar, da bi bil izpregovoril tiste hudodelske besede. Šel sem dalje po klancu navzdol. Srce mi je bilo težko in žalostno kakor nikoli. In sonce samo ni več sijalo in ljudje so bili pusti in stojnice prazne.

Pod klancem sem se zaobrnil sunkoma. Tam je stalo drobno dekletce v kratkem, pisanim krilu. Gledalo je modro predse, z obema tankimi rokama je držalo datelj, en sam datelj. Meso je bilo rumeno in sočno kakor med. Kazalo se je dolgo, belo, navzdolž precepljeno jedro.

„Dajte mi dateljnov!“ sem ukazal pred stojnico in sem trepetal v omotici.

„Za koliko?“ je vprašala debela ženska in je posegla v škatlo z mesnato, potno roko...

„Za groš... za čisto nov groš!“

Ko sem tako odgovoril, se mi je zdelo, da je govoril za mojim hrbtom nekdo drugi s čisto tujim, globokim in grdim glasom.

Dateljni so bili mastni, takoj so se prijeli potne dlani. Pokusil sem prvega. Sočno, cukreno meso se je prijelo tudi ustnic in zob. Izpljunil sem vse, gladko lupino, cukreno meso in precepljeno jedro. Nato sem tekkel po klancu in tiščal v pesti vso tisto nagnusno

kepo, dokler je nisem zalučil v potok ter si umil obe roki.

Nato sem legel v travo in sem molil, da bi umrl.

Mati je koruzni močnik od dne do dne, od tedna do tedna. Morda že več ne ve, da je bel kruh kje na svetu. In jaz jem dateljne! Za groš dateljnov, teh rumenih, cukrenih! Na srcu mi je ležal kamen. Težak je bil in strašen in še solz je bilo sram, da bi mi segle v oči.

Prišel sem domov že daleč po kosilu. Mati mi je prinesla ješprenja, ki sem ga jedel rad. Komaj sem pokusil, že sem položil na mizo leseno žlico, mrzel pot me je obilil curkoma po vsem životu.

„Kaj ti je?“ je vzkliknila mati vsa plaha. Nisem si je upal pogledati, ker sem vedel, da bi takoj umrl, če bi videl tiste oči, ki so tako zvesto izpraševale, da se je človek izpovedal do kraja, ko sam ni vedel kako. Ali nagnila se je k meni, vzdignila mi je obraz z obema rokama in videl sem jo vso belo, kakor od milosti božje obžarjeno.

„Mati, joj mati!“ Udaril sem s čelom ob mizo in nisem vedel ničesar več. Ko sem se zdramil, je bil materin obraz resen in bolan.

„Povej.“ je ukazala. In izpovedal sem se kakor pred izpovednikom in Bogom samim.

„Dali so mi groš, čisto nov, svetel groš. Pa vam ga nisem prinesel, še povedati vam nisem mislil. Zapravi sem ga po hudobnem, dateljnov sem si kupil! Nič ne bodite jezni, saj bom umrl!“

Takrat se je zgodilo nekaj jako čudnega. Mati me je prijela na rahlo za obe roki, šla je z menoj preko izbe v kot pod razpelo. Tam me je pokrižala trikrat po vrsti.

„Ti moj fant!“ je rekla.

proti predlogu, vendar bodo zanj glasovali. Poslanci Koroške slovenske stranke in Heimatblocka so se izjavili proti predlogu.

Stališča naših zastopnikov v dež. zboru dr. Petka in g. Ogrisa ni treba dalje zagovarjati. Kmetije so obremenjene do skrajnosti in tudi ostali sloji trpijo pod težo dajatev. Novi predlog ne pomeni nikake rešitve in njegova izvedba se bo v očigled položaju brzkone izjalovila. Rešitev je edino v skrčenju deželnih izdatkov, v prilagoditvi deželnega aparata gospodarstvu v deželi. Nam Slovencem so n. pr. do danes nerazumljive visoke dajatve za vzdrževanje šolskega aparata — ta postavka je v dež. proračunu najvišja! — ki nam je bolj v škodo kot v korist. Glede predragega ostalega upravnega aparata pa se strinja z nami vsak trezen človek v deželi.

DOMAČE NOVICE

Bilčovs. (V novo leto.) Kot sanje hite dnevi, tedni in meseci mimo nas, dasi so trdi, polni bridkih in težkih skrbi posebno za našega delavca, ki nima dela in v mnogih slučajih niti vsakdanjega kruha zase in za družino. Kmeta tarejo huda bremena davkov in raznih dajatev. Tako je treba trdnih živcev, delavnih in neutrudljivih rok, pri tem pa še velike in požrtvovalne ljubezni do svoje zemlje. Štedljivost in preudarnost pri izdatkih, omejitve vsepovsod, to edino bo rešilo našega človeka in ohranilo naše kmetije. Stojimo na pragu leta 1934. Navada je, da si voščimo ob tej priliki vse najboljše. In prav je tako! Naj v teh temnih dneh prisije v naša srca svetel žarek upanja na boljše dni, ki morajo nekoč zopet priti. Kakor v naravi niso trajno sončni dnevi, pa nebo ostane večno zastrto s temnimi oblaki, tako mora miniti tudi sedanji čas gospodarske in notranje stiske in po naših domovih se mora zopet naseliti skromno blagostanje. Samo ne izgubimo vere v Njega, ki je nad nami in ki nam bo gotovo dal, da se današnja nestalnost zopet uravnovesi in zasijejo lepši dnevi! V tem upanju želimo vsem dragim bratom in sestram po slovenskem Korotanu srečno novo leto!

Je velik križ z denarjem, a kljub temu našega lista prihodnje leto ne bomo opustili, ker nas vedno spet budi iz zagrenjenosti in obupavanja. Za borih letnih 6 šilingov tudi ne bomo prodajali svoje zavednosti. — Uprava se je odločila, da pošlje „Koroškega Slovenca“ brezplačno vsakomur, ki pridobi pet novih naročnikov in poskrbi, da plačajo celotno naročnino še v januarju.

Mohorjeva tiskarna je založila krasni razglednici Zilana in Zilanke v noši, ki bosta nedvomno ugajali povsod. Trgovcem, društvom in drugim interesentom posreduje naročila uprava lista. — V isti nalogi so izšle v lični knjižici „Koroške uganke in popevke“, zbrane po Vinku Möderndorfer. Knjižica je bogato ilustrirana in bo našim malčkom gotovo dobrodošla. Priporočamo!

Borovlje. (Obč. seja dne 28. decembra 1933.) Uvodoma poroča župan o izvedbi pomožne zimske akcije, koje zbirka je donesla S 2.197.— V božičnem tednu je dala na razpolago vlada 10 prešičev, od katerih meso se je prodajalo po S 1.— za kg med najrevnejše. Došlo je tudi 1.200 kg premoga, ki se bo razdelil med ubožne in brezposelne. G. Kometer želi, da bi občina vplivala na to, da se pri mesnih akcijah, kot je bila zadnja, nakupi prešiče od domačih kmetov, katerim se na ta način olajša plačilo davkov. — Boroveljska „Kunstmühle“ je imela glasom svoječasne pogodbe vodovod 25 let brezplačno, ker leži vrelec na zemljišču istega posestva. Od leta 1931 pa ima plačati isti prispevek, a je napravil priziv, v katerem trdi, da je bila voda napeljana pol leta pozneje. Priziv se zavrne. — Dolga debata se vrši glede oddaje boroveljskega lova. Tega je imela do sedaj v najem domača lovska družba. Ista je napravila zopet ponudbo, da bi se tudi za nadaljnje oddal prostovoljno za navedeno ceno in sicer: lov Podljubelj S 400.—, Borovlje 300.— in Rute S 100.—. Pravni odsek je stvar obravnaval ter predlaga, da se lov na to ponudbo prostovoljno odda. Posestniki prejšnje

občine Podljubelj pa so bili pri zadnji dražbi speljani na led in so radi tega vložili proti prostovoljni oddaji priziv, predvsem tudi radi tega, ker je medtem napravil ponudbo 500 S g. Schaschl Gabrijel. Na predlog g. Užnika se odda ta lov potom dražbe. Nekaj minut pred sejo stavi za boroveljski lov in Rute ponudbo gospa Winkler, ki je volje dati za vsakega 20 S več, vrhutega letno 100 S v ubožno blagajno. Seja se prekine za 5 minut, nakar stavi Schönlieb predlog, da se tudi ta dva lova oddata potom dražbe. Se soglasno sprejme. Slišalo se je nadalje, da Voigt in Humberk že celih 5 let nista plačala lovske najemnine za „Einschlusse“. Takoj ko se bo vplačal ta denar, bo občina odredila, da se znesek razdeli med posestnike na ta način, da se odpiše pri davkih. — Reši se še nekaj točk ubožnega odseka.

Železna Kapla—Bela. (Razno.) Občina Železna Kapla se — kot smo že poročali — nahaja v konkuru. Licitacija občinskega premoženja se je vršila 29. novembra. Občinski gozdovi, „tabre“ (turške šance), občinska hiša in občinska tehtnica so bile prodane in sicer po izredno nizkih cenah, ker je bilo le malo kupcev-ponudnikov. Občinski kino, hiša zraven šole in kos zemlje je ostalo neprodano in pride po šestih mesecih spet na dražbo. To je žalostni zaključek zavoženega občinskega gospodarstva — vsekakor na račun občanov. Zadeva tajnika belske občine še ni rešena in je upati, da se na prihodnji občinski seji povoljno uredi tako, da bo dejansko ustrezno celi občini. — Dne 30. avgusta t. l. poteče najemniška doba belškega občinskega lova. Postava pravi, da je vsako željo spremembe, parcelacije i. dr. prijaviti občini vsaj šest mesecev prej. Zato lovci, pozor! — Sicer je gospodarska stiska pri nas huda in ponekod že danes primankuje žita. Edini zaslužek nudi reberška papirnica, kamor dovažajo kmetje les. Pa kaj, ker je ta bori zaslužek že vnaprej določen za najnujnejše zadeve.

Brnca. (Smrt.) Mrzlo novembersko nedeljo smo pokopali Mlinarčevo mater Marijo de Reggi, roj. Unterweger, rodom Pavkarjevo iz Bač v 90 letu svoje starosti. Ranjka je bila vzor slovenske matere. Svoje otroke je vzgajala v verskem in narodnem duhu. Bila je članica Mohorjeve družbe, odkar je bila družba ustanovljena. Vsebinsko Mohorjevih knjig je vsled svojega dobrega spomina vedela za leta nazaj na pamet. Z zanimanjem je nekoč prebirala „Mir“ in sedaj „Koroškega Slovenca“. Kot zavedna Slovenka se je svoječasno udeležila Einspielerjeve slavnosti v Št. Janžu v Rožu, kamor jo je s svojim sinom gimnazijcem mahnila peš z Brnce in nazaj. Veliko zaslug si je pridobila za razvoj sadjarstva na Brnci, kar je dokaz njene dobre gospodarske izobrazbe. Pokojni materi večni mir!

Št. Ilj ob Dravi. V nedeljo pred sv. večerom smo spremili ob veliki udeležbi Pahernikovo Micijo iz Loč na kraj miru. Ni bilo na njeni zadnji poti mamice, ki ji ne bi solzno oko ob pogledu na mlado žrtev in strto mater. Ubožci ne bi bilo treba umreti, pa naj bo mati potolažena ob lepi hčerkinini smrti. Par dni pred koncem svoje dolge in težke bolezni je dejala materi: „Mama, smrt stoji pri vnožju“. Potem pa je pogledala višje: Mama, že se odpira, kmalu se bo odprlo in pojdem. In res je odšla v vrste nebeških krilatcev. Naj počiva v Bogu, Pahernikovim naše sožalje!

Šteben pri Globasnici (Smrt.) V minulem mesecu smo izgubili Podbregarjevo mater, bila so vdova po v vojni padlem možu in mati dveh otrok. Opravljali so mežnarsko službo. V novembru so se vlegli, v bolnišnici so jih spoznali za neozdravljive in v decembru so zaspali v bridko žalost obeh otrok in sorodnikov. Velika množica ljudi je vzela od njih slovo, pevci so jih zadnjič počastili z žalostinko. Njihovo vzgledno življenje ohranimo v trajnem spominu. P. v. m.

Drobiz: K članku „Nova bremena“ dodajamo, da so posestniki v višini nad 900 m novega davka prosti. — V božičnih dnevih je bilo na Dunaju 25 samomorilnih poizkusov. Pomoč je bila uspešna le v 11 slučajih. Kriva je brezposelnost, a tudi notranja razrvanost ljudi. — Za novega župana v Velikovcu je izvoljen mestni svetnik J. Rogy. — „Kärntner

Tagblatt je minulo nedeljo zaključil svoj 40. letnik. — S podvojeno silo vrši svoje delo v glasovalnem ozemlju Südmarka. Letos je priredila božičnice v Področici, Bistrici v Rožu, Vajdišah, Hodišah in v Vrbi. „Varuj se ljudi, četudi nosijo darove“, pravi nek grški pregovor. — V Goriče pri Borovljah pristojnega Rudolfa Kircher so zaprli, ker je pomnoževal in razširjal hitlerjanske letake. — V Dravi pri Domačalah je utonil delavec Jožef Biermann, pristojen v Žihpolje. — V Velikovcu je umrl železninar Tomaž Kulturer.

NAŠA PROSVETA

Doba mladine.

Naša doba je doba ustvarjajoče mladine, mladine, ki si skozi sodobno idejno nejasnost in plitvost utira pot v novi svet, v bodočnost, ki bo njena. Mladina zmaguje v Španiji, v Franciji se pripravlja v nešteti delovnih krožkih na svoje poslanstvo, v Belgiji raste in rodi mladinska katoliška akcija in slovanski rod se zbira pod zastavo Kristusa, svojega Kralja. Tu zavzema mladi rod vodilne postojanke že danes, tam mu bodo pripadle jutri. Povsod pa išče, še globlje, ustvarja in zmaguje.

Vse svoje idejno valovanje in svoje mlado, včasih revolucionarno hotenje izliva mladina v nove organizatorične oblike. Zdi se, kot bi ji bile dosedanje oblike postale pretesne in ker hoče več žrtvovati, ker hoče več samoizobrazbe in samostojnega iskanja, se zbira v majnih delovnih krožkih, kamor prinaša svoje dvome in ideale in težave, kjer vsak more in mora priti do veljave. V društvu, kjer je število veliko, to večkrat ni mogoče. Tu je bolj povprečnost, tam elita, avantgarda, prave udarne čete. Tako rastejo takšni krožki v prava ognjišča mladega življenja in postajajo edince modernih mladinsko-prosvetnih organizacij.

Člani krožka, te življenske celice društva, so medsebojno zvezani po prijateljstvu. Vodstvo je sicer tudi tod potrebno, toda se ne sme neprijetno čutiti. Njegov prvi namen je samovzgoja članov-krožkarjev. V naših dneh je treba namreč več pažnje posvečati vzgoji k osebnosti, k voditeljstvu. To še prav posebno velja za našo mladino če nočemo utoniti v povprečnosti. Sredstva narodne manjšine so: kvaliteta, vrednost, izrednost. Iz takih krožkov rastejo pravi voditelji, mladostno-agilne osebnosti, z globoko umsko in srčno izobrazbo, ki z mladostnim zanosom in požrtvovalnostjo dvigajo svoje ljudstvo. To so udarne čete, ki skušajo narodu izvojevati novo kulturno življenje, zmago krščansko-katoliške miselnosti v zasebnem in javnem življenju. Ti delovni krožki so nekaka visoka šola podeželske mladine, prvovrstna vzgajališča, ognjišča mladinskega samoustvarjanja, buditelji versko-narodne zavesti, žarišča narodne samoizobrazbe. Tu se vaška mladina zbira ob nedeljskih popoldnevih in v zimskih večerih k resnemu delu in veseli pesmi, tu si išče svoje strokovno in splošno znanje, tod premišljuje o gospodarskih in prosvetnih vprašanjih, tod se seznanja z mladinskim pokretom naše dobe in se ob svojih stanovskih nedeljah pogloblja v vero in verske resnice.

Bodi beseda o delovnih krožkih mala pobuda za resnejše delo tudi pri nas. Nikar ne zapravljamo svoje mladosti, svojega idealizma in zdravja v gostilnah! Tako naši predniki niso delali. Mladina, to so ljudje, ki hočejo rasti telesno in duševno, na široko in globoko, v cele osebnosti, to so ljudje, ki hrepenijo po žrtvi in delu in delu, ki poznajo pošteno zabavo in veselje, ne pa ljudje plitvih misli in plitvega veselja.

S praznikom sv. Treh kraljev končujejo veliki dnevi, ko nam je bilo rojeno življenje, ideal vsakemu življenju. Da smo se v njih mi zaživeli v novo dobo! Sv. oče je označil novo mladino takole: Vse vaše življenje, vaše bistvo, vaša mladost, vaše dejanje in hotenje naj bo oblikovano po idealu in vzoru Kralja v jaslicah. Smisel vse vaše izobrazbe mora biti: Vzbuditi, razgrniti in utrditi v sebi Kristusa, voditelja mladine in ponesti tega duha in to sliko v življenje, v svet, to mora biti vaš mladinski program.

Res, naši cilji so visoki. Toda človek raste, če si stavi visoke cilje. Boriti se s samim seboj za svoj božji obraz, boriti se v skupnosti delovnih krožkov za novi svet, za izobražen, veren, pošten, duhovno velik rod, za božji obraz naroda, nam bodi cilj znanost.

Mladostni glas našega mladega pokreta vas kliče: vsi, ki ste dobre volje in idealnega srca, ki hočete graditi in ustvarjati, v delovne krožke naših društev! Išimo poguma in mladostne sile iz dnevov, ko se je rodil Kristus, voditelj moderne mladine, in pridružimo se tudi mi udarnim četam katoliške mladine vsega sveta.

„Drama“, glasilo slovenskih odtrov izide v kratkem v četrti številki. Prinaša raznovrstne pobude k dvigu odrske umetnosti, zato raste vsepovsod med slovenskimi igralci in društvi zanimanje za to novo in potrebno revijo. Dokaj naših društev se je že prijavilo kot naročnikov, vendar bi bilo želeto, da bi se dobro urejevani slovenski mesečnik za ljudske odre razširil in udomačil povsod, kjer nastopajo naši igralci. Zato društva, naročite jo potom prosvetne pisarne!

Sele. (Pevski koncert in igra.) Val navdušenja za lepo domačo pesem, ki je zadnja leta poplaval koroško Slovenijo, je dosegel tudi Sele. Tudi naši fantje se pridno vežbajo v petju pod spretnim vodstvom nadarjenega pevovodje Simona Olipa in znajo že lepo število pesmi. Na Štefanovo so priredili pevski koncert in blagodneče oglašeno podali 10 narodnih. Čudili smo se napredku vrlih pevcev in jim tudi dali zasluženo priznanje. Zbor zasluži med koroškimi zbori odlično mesto. V radio naj gredo pet, je menila ena žena. Poleg pevskega koncerta so bile na sporedu prireditve še druge točke. Dva fanta korenjaka sta se v poučno-šaljivem dvogovoru prepirala, kaj je boljše: žganje ali voda? Visokošolec Valentin Travnik je v svojem govoru orisal položaj kmečkega stanu v srednjem veku, vzroke in potek kmečkih puntov in s tem podal zgodovinsko ozadje 3dejanski igri „Gamberška kronika ali za staro pravdo“, ki je nato sledila in so jo igralci dovršeno predstavljali. Ogreti v srcih in poživljeni na duhu so se vračali številni udeleženci od prireditve, pa tudi prepričani, da nam še danes davno ne gre tako slabo kakor našim prednikom, čeravno tako radi tožimo nad slabimi časi. Bomo še prišli, so obljubljali. Pa na svidenje pri skioptičnih predavanjih in igri pred pustom!

Škofiče. (Štefanovo.) — Še nas ne bo konec. Celo še fejtst pojemo in korajžno igramo. Na Štefanovo smo uprizorili kar dve igrici „Vrag jih je vzel“ in „V ječi“. Igralci obeh so bili večinoma novinci, ki pa so pokazali dovolj igralskega talenta. Igrici sta splošno ugajali vsled vesele, prva tudi vsled svoje globoke vsebine. Pevski zbor je nastopil tudi s par umetnimi, kot „Trnovska fara“ in „Angelček varuh“, ki so jih podali dovršeno. Številno občinstvo ni štedilo s pritrjevanjem in pohvalo.

Škocijan. (Igra.) V nedeljo, dne 7. januarja nastopijo igralci v Ruševi dvorani z igro „Vrnitev“. Začetek točno ob 3. uri. Sodelujejo pevci. Vabimo k lepi igri sodobne vsebine!

GOSPODARSKI VESTNIK

Kmetijski tečaj v Beli.

Samopomoč nam je še ostala! Večinski narod nam je sicer zagotovil enake pravice tudi na gospodarskem polju, vendar poznamo njega miselnost in opredeljenost do slovenske manjšine, in izkušnja nas uči. Uči nas pa tudi zgodovina. V deželni zboru so nemški poslanci že večkrat ugotovili, da je slovensko ozemlje gospodarsko najbolj zaostalo. Ali je večinski narod kaj storil, da bi se povzpел slovenski kmet na višino nemškega kmeta. Ni bil naklonjen našemu človeku bivši deželni kulturni svet, ni pa tudi kmetijska zbornica. Kako bi mogla drugače odkloniti prošnjo naše stanovske organizacije za sodelovanje pri kmetijskem tečaju? Pridržala si je monopol za širjenje podeželske kmetijske kulture

— v nemškem jeziku. Saj so iz novejšega časa znane izjave funkcionarjev kmetijske zbornice, da nemški jezik pri širjenju podeželske kmetijske kulture med Slovenci popolnoma zadostuje. In ravno v tem, da slovensko prebivalstvo ni bilo in ni deležno širjenja strokovne naobrazbe v materinskem jeziku, leži vzrok zaostalosti slovenskega ozemlja.

Kmečka zveza je uvaževala, da z nemške strani slovenski kmet v pogledu strokovne izobrazbe nima pričakovati ničesar in sklenila, da bo prirejala večdnevne kmetijske tečaje. Prvi takih tečajev se je vršil za občino Bela od 11. do 13. decembra 1933 pri Kebru v Lepenu. Predavali so samo strokovnjaki o naslednjih predmetih. O gospodarjenju, o agrarno-političnih vprašanjih, o socialnem zavarovanju, o blagovnem in kreditnem zadružništvu, o živinozdravstvu, o sadjarstvu in o gnojilih in rastlinstvu. Načrt je odgovarjal lokalnim potrebam. Tečaj je uspel izredno dobro ter se ga je udeležilo 26 posestnikov in sinov. Prišli so nekateri 3 do 4 ure daleč, da slišijo strokovna predavanja v domačem jeziku. Vsi udeleženci so bili zelo zadovoljni tako s predmeti kakor predavatelji ter potrdili naše mnenje, da še tako odličen strokovnjak, ki predava v tujem jeziku, zdaleka ne more odtehtati strokovnega predavanja v jeziku naroda. Da smo z našim tečajem uspeli, kaže tudi dejstvo, da so zaprosili udeleženci za več enodnevnih strokovnih tečajev.

Zimsko krmljenje perutnine. Zimsko krmljenje naj obstoji zjutraj iz mehke, na večer iz trde hrane. Mehka hrana se pripravi iz zmesi sempirja (seneni zdrob), kuhanega krompirja in pšeničnih otrobov, kar se popari in zgnete v testo, žgancem podobno. Če je mraz, naj bo hrana mlačna. Mlačna naj bo tudi pijača, za katero je treba tudi redno skrbeti. Mehka hrana se poklada v čista, plitva korita. Med dnevom naj imajo kokoši na razpolago obešeno peso in razno zeljnato ter ohrovtovo listje, kar jim nadomešča pašo. Za trdo hrano jim služi na večer razno zrnje, obstoječe iz zmesi koruze, pšenice, ajde, ječmena in ovsa itd. Dobro je, da oves in ječmen za ves teden skupaj tri dni namakamo, potem ocedimo in pustimo v posodi vzkaliti. Vzkaljena krma je izborna hrana za nešne kokoši. Če imamo dovolj kosti od mesa, jih spravljajmo in zdrobimo. To nadomesti potrebne rudninske snovi in maščobo. Kdor ima slabo krmo, naj poklada 1—2 grama klajnega apna in 20 gramov ribje moke na glavo med mehko krmo.

Zakaj tiči prodaja strdi. Avstrijski trg je poplavljen z inozemsko strdjo. Ogrska prodaja v Avstrijo velike količine strdi po 1.20 šil. kg in Rusija celo po 90 grošev in sicer na podlagi pogodbe, ki določa najvišjo višino izvozne količine in 35 zlatih kron kot uvozno carino na 100 kg. Zastopniki čebelarstva so nedavno posredovali pri državnem tajniku za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Gleissnerju, naj se firme, ki uvažajo inozemsko strd zavežejo, da bodo pokupile tudi gotovo množino domače strdi. Pričakovati je, da bo vlada ugodila zahtevi v interesu avstrijskega čebelarstva.

Kako se kupuje zlato in srebro. Uradno se razglašajo sledeče cene za zlato in srebro: 20 kronski zlati novci S 34.14, 10 kronski 17.07, stokronski zlati 167.60, dukati 18.64, 5 kronski srebrni novci 1.50, 2 kronski 0.56, kronski srebrnjaki 0.20 šilingov. Kdor jih ima — naj jih „špara“!

Celovski trg koncem meseca. Pšenica 33—34, rž 19—21, ječmen 14—17, oves 13—16, ajda 18—20, koruza 13—19, grah 80—1.—, isto leča, krompir 12—15, sladko seno 6.00—8.00, kislo 6.—, slama 6.—, zelje 30—40, repa 20—30, goveja mast 4.00—5.00, sirovo maslo 3.60—5.00, svinjska mast 2.40—2.80, jajca 19—21, kokoši 3.00—4.00, race 3.00—5.00, gosi 10.00—12.00, drva kratka, trda 4.00—5.00, mehka 3.00—4.00 šilingov za kub. meter.

RAZNE VESTI

Božič v Bethlehemu. V Zveličarjevem rojstnem kraju so letos pričakovali vsakoljetne romarje s posebnim veseljem, ker mora vsled nemirov med Arabci in židi mesto utrpeti veliko škodo. Cerkvene svečanosti so se vršile v običajnem okvirju. Cerkev, ki stoji na kraju Kristusovega rojstva, je bila svečano razsvetljena, njeno notranjščino trenutno popravljalo. Ljudstvo upa, da bodo slavnostni prazniki pomirjevalno vplivali na oba sovražna si rodova in da se v Zveličarjevem rojstnem mestu končno spet naseli božični mir.

Prvi slovenski zvočni film. Slovenci v Jugoslaviji nočejo zaostajati za časom in so si zato zasnovali svoj zvočni film. S snimanjem so že pričeli in začetkom januarja bodo ljudje lahko slišali in videli prvi slovenski zvočni film na platnu. Prihodnje leto nameravajo snemati „Divjega lovca“ in „Desetega brata“ in še kaj enakega. Dogodek je za slovensko kulturno življenje vsekakor razveseljiv in z njim se zna izpolniti pomanjkanje dobrih filmov.

Strašna nesreča v Franciji. V soboto pred božičnimi prazniki se je primerila na progi 25 km od Pariza železniška katastrofa, ki presega vse podobne nesreče v zgodovini železniškega prometa. Brzovlak Paris—Strassburg je zavozil na drug brzovlak in ga zdrobil na kosce. Strojvodja in kurjač sta zaradi megle prezrla signalne luči ob progi in preslišala tudi strel varnostnega naboja. Lokomotiva strassburškega brzovlaka je zmlela vozove predhodnega vlaka v strahovito maso. Mrtvih je nad 217 ljudi, hudo in lahko ranjenih nad 300. Škoda, ki je bo morala železnica plačati ponesrečencem, bo znašala nad 100 milijonov frankov. Mrliče so pokopali ob ogromni udeležbi ljudstva v skupni grobnici. Povodom strahovite nesreče je francoska vlada sprejela nešteto sožalnih brzojavov. To je bil božič smrti v Franciji.

Poroka v levji kletki. Amerikanci hočejo vedno spet biti originalni. Tako poročajo ravnokar iz Bostona, da sta si izbrala kotilec zverji Standrassi in njegova nevesta artistka Wibergova za prizorišče poročne ceremonije — levjo kletko. Ves čas obreda sta stala ženit in nevesta mirno med zevajočimi žreli levov, ki so bili razpostavljeni v krogu. Priče in uradnik pa so rajši izvršili predpisane obrede izven levje ograje. Mož in žena sta po ceremoniji nepoškodovana zapustila prvi krog svojega zakonskega jarma.

Originalna stava. Londonski zdravnik dr. Kensington je te dni dobil lepo stavo 1100 angl. funtov. 9. decembra lanskega leta je bil stavil z nekimi prijatelji, da ne bo spregovoril leto dni nobene besede. Obljubo je zvesto držal do konca termina. Ves čas molčanja je zdravil svoje bolnike pismeno in prav tako opravljal tudi druga dela. Prijatelji so ga obdali s tropom detektivov, da bi ga zalotili pri izneverjeni besedi, pošiljali so nadenj tudi izzivače, a niso nič dosegli. Na dan obletnice molčanja so mu morali nato izplačati izgubljenost stavo.

Voditelj s srcem. Sredi decembra je umrl bivši ministrski predsednik češke vlade Švehla, ki je znan po sledeči izjavi, katero je dal svojim političnim prijateljem: „Pazite, da bodo imeli vaši voditelji srce na pravem mestu, da ne bodo brez vesti in da bodo rabili tudi pravo pamet. Gotovo se čudite, da povdarjam v današnjih gospodarsko težkih časih srce na prvem mestu. Povem vam, da sem dolgo razmišljal o tem in da sem prišel do prepričanja, da morajo v tako hudih časih, kakor so današnji, imeti voditelji ravno srce na pravem mestu.“ — Krasne besede voditelja čehoslovaškega naroda, ki naj bi našle odmeva tudi med nami!

Prebivalci na luni. Učitelj: „Da, tudi to je mogoče, da so na luni prebivalci?“ — J a k e c: „Prosim, gospod učitelj, kam pa gredo, kadar je prvi in zadnji krajec?“

Inserirajte v »Koroškem Slovencu«!